JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. Woensdag 30 Januarij. N°. 9.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 31 October 1855, is voor den tijd van zes maanden verlengd, het voor den tijd van een jaar, buiten bezwaar van den lande verleend verlof naar Nederland, aan den controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en cultures op Java *G. van de Poll*.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, van 30 November 1855 la. A. no. 15, is aan den ambtenaar, *P. van Rees*, laatstelijk resident van Batavia, met verlof in Nederland, andermaal verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden, buiten bezwaar van den lande.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op verzoek, eervol, uithoofde van vertrek, als lid der hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch-Indië, *A. A. T. Moulin*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Tijdelijk belast:

Met de civiele en militaire geneeskundige dienst te Pasoeroean, de particuliere geneesheer *J. Beijers van der Vlugt;* en zulks tot zoolang bij het garnizoen te Pasoeroean weder een officier van gezondheid zal kunnen worden geplaatst.

Militair Departement.

Ontslagen:

Uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der infanterie *H. T. Fleischhacker*.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte:
Aan den majoor der infanterie *F. T. Engelenburg*.
Aan den tweeden boekhouder bij de directie der genie, militair ambtenaar tweede klasse, *G. W. F. Grust*.

Benoemd:

Tot tweeden luitenant-kommandant van het detachement djaijangsekars in de residentie Bantam, de adjudant-onderofficier van het regiment O. I. kavallerie *J. A. Kalkhoven*.

Advertentien.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat op Zaturdag den 1sten Maart 1856, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den resident van Batavia, aan het locaal der Beurs, in het openbaar, door tusschenkomst van het vendudepartement, op het gewone crediet van drie maanden, doch zonder bijberekening van vendusalaris, aan den meestbiedende zal worden verkocht, het zoogenaamd *Japansch Kambang Factuur*, onlangs van Japan met de schepen *Nederland* en *Henriette en Cornelia* aangebragt, bestaande uit de hieronder vermelde goederen, welke te Nagasakie hebben gekost de daarnevens in Japansche thails bekend gestelde inkoopprijzen, ad 160 cents Nederlandsch per thail.

Het te verkoopen Japansch factuur bestaat uit:

Lakwerken	Thails	41,727:75
Brons en Koperwerk	»	7,572:15
Porcelein- en Aardewerk	»	21,369:—
Schilderijen, Hand- en Stroowerk	»	4,336:50
Penseelen en Bezems	»	5,422:—
Kokwaren.	»	6,442:—
Zijden Stoffen	»	19,085:90
Totaal thais		105,955:30
of Nederlansch courant, de Jap. thail gerekend à *f* 1:60		*f* 169,528:48

Het geheele hierboven vermelde factuur wordt verkocht IN ÉÉN KOOP.

Na toewijzing van den koop, kan de kooper de goederen in ontvangst nemen in het gouvernements locaal in de *Buiten Nieuwpoortstraat* te Batavia, bekend onder de benaming van *Japansche Toko*.

De kooper kan, des verkiezende, *zonder eenige betaling*, doch onder de verpligtingen, volgens de wet op huurders rustende, gedurende den tijd van *acht maanden* na den verkoop, gebruik maken van dat locaal, tot uitstalling en verkoop van de door hem gekochte hierboven vermelde goederen.

Informatien zijn te bekomen aan genoemd locaal der Japansche Toko, bij den gouvernements agent voor den kambanghandel in Japan, den heer *J. R. Lange*.

BATAVIA, den 28 Januarij 1856.
De Directeur voornoemd,
AMENT.

De assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, brengt ter kennis van de ingezetenen dezer hoofdplaats, dat van af Zondag ochtend den 3den Februarij aanstaande tot den morgen van Dingsdag daaraanvolgende, de wagens, loopende langs de Groote Rivier in de Chinesche kamp en van de Buiten-Nieuwpoortstraat naar Pintoe ketjil, voor de passage van paarden en rijtuigen, ter voorkoming van ongelukken, bij gelegenheid van de op die dagen door de Chinesche en Inlandsche bevolking te houden avond-markt (passar malam), gesloten zullen zijn.

De assistent-resident van Buitenzorg in ervaring gekomen zijnde, dat aan vele ingezetenen de bepalingen omtrent het berijden van den grooten postweg boven de hoofdplaats Buitenzorg niet bekend zijn, brengt ter kennis van het algemeen, dat de groote weg boven Buitenzorg open is voor karren met vaste assen en wagenwielen, welke door menschen of paarden worden getrokken; doch, door karbouwen of ossen getrokken, slechts van af de brug van Sissepan tot aan den weg naar den zoogenaamden Batoe-Toelis.

Postkantoor.

Op Dingsdag den 5den Februarij eerstkomende zullen op het postkantoor te Weltevreden brievenpakketten worden gesloten voor Palembang, Banka en Borneo's Westkust, met een der stoomschepen van de onderneming onder directie van *W. Cores de Vries*.

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag tot 4 ure aan het postkantoor in de stad, en tot 5 ure aan dat te Weltevreden worden bezorgd.

Landmail van Februarij.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert belanghebbenden dat, het mailstoomschip in Februarij den 10den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Zaturdag den 9den Februarij aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien.

Donderdag 31 Januarij, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Vrijdag 1 Februarij, voor een huis naast het huis van den heer *Scott*, op den hoek van het Koningsplein, door *van Slooten, Morgan & Co.*

en

Voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*

Zaturdag 2 Februarij, voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen.

Maandag 4 Februarij, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Testamentaire Executeuren, te Soerabaya: van wijlen den heer *A. van der Ree*, in leven 2de luit. der infanterie.

Door *A. Willemsen*, geb. *Hallwachs* te Soerabaya: van wijlen den kapt. der infanterie *G. Willemsen*.

Vertrekkende Personen.

Chs. Wiggers. Auguste Coquelin. A. C. N. A. Collard. N. Guillaume. A. E. Hartevelt. Dr. *van Elk*.

Advertentiën.

Getrouwd:

J. H. C. BRUNO
met
DE MOEDER ZIJNER KINDEREN.

BATAVIA, *den* 23 *Januarij* 1856. (186)

Getrouwd:

L. V. ADAMSZ,
Weduwenaar van *E. V. Jans*,
met
J. H. RIEUWPASSA.

BATAVIA, *den* 26 *Januarij* 1856. (214)

Birth, at No. 19, Woodside Place, Glasgow, on the 15th of November 1855, Mrs. *J. L. Adam*, of a SON.
(192)

Bevallen van een ZOON, *L. A. Descelles, Caron*.
SOERABAYA, 18 *Januarij* 1856. (191)

Bevallen van eene DOCHTER, vrouwe *H. C. Schuurman*, echtgenoote van
(202) Mr. Th. SCHUURMAN, Joh.Zn.
SOERABAYA, 18 *Januarij* 1856.

Bevallen van eene DOCHTER, *H. L. Gossow, Hecht*.
26 *Januarij*. (213)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. C. C. Fisser*, echtgenoot van
(212) J. M. KNAUD.
BATAVIA, 27 *Januarij* 1856.

Heden ontving ik tot mijne diepe droefheid het treurig berigt, dat mijn hartelijk geliefde Oom, den WelEd. Heer *Joannes Josephus Cramer*, in den ouderdom van 31 jaren, den 15 Augustus ll. aan boord van het Ned. schip *Generaal Baron van Geen*, op reis naar Nederland overleden is.
(216) F. W. MüLLER.
BATAVIA, 25 *Januarij* 1856.

Vendutie

op Donderdag den 31 Januarij 1856,

voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*,
van diverse Lijnwaden, een partij Plaat-, Hoepel- en Staafijzer en IJzerwerk, Meubel bekleeding, Satin d'Amérique, Amerikaansche Stoelen, dito Wip- en Kinderstoelen, Amerikaansche Tafel- en Hangklokken, achtdaagsche en andere, Tafel- en Servetgoed, 100 vaatjes puike Boter, een goede Tokowagen, 8 perceelen, gelegen Pekodjan, Kampong Fluit, Pedjagalan en Prinsenlaan, breeder omschreven in de Java Courant van heden,

en ten 10 ure, zonder reserve:

60000 Manilla Sigaren No. 3. (194)

VENDUTIE

op Vrijdag den 1 Februarij 1856,

tegen 4 pCt. Vendusalaris,

voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*,
van diverse Lijnwaden, Rood Garen, Kramerijen, Lakens, Tricots, Mode-artikelen, Porcelein- en Aardewerk, Spiegels en Schilderijen, Vat- en Kistwijn, Salade Olie, Provisien, enz., enz. (201)

CHERUMAL, DE KORNAK. (*Vervolg en slot.*)

— Vader, zeide het jonge meisje, den ouden tuinier roepende, kom *Cherumal* spreken; hij durft mij niet in het gezigt zien uit vrees dat ik hem betoover.

— Ha, kornak! riep de grijsaard uit, op uwen leeftijd was ik onverschrokkener! Dat toovermiddel, hetwelk uit twee schoone oogen voortkomt, is het magtigste, want hetzelve kan alleen het kwaad, dat het gesticht heeft, genezen. Nader toch..... Gij ziet wel dat *Mallika* u alles heeft vergeven, zelfs de dienst, die gij haar bewezen hebt!......

Tot groote vreugde van den ouden tuinier, stemde *Mallika* alsnu toe, om den eerlijken en getrouwen *Cherumal* beter te ontvangen. Vanaf dien dag, kreeg de kornak zijne vrolijkheid weder en *Soubala* had geene grillen meer. Indien gij bij toeval naar Alèpe gaat, zult gij ongetwijfeld een schoonen olifant, die in de kunst van buigen uitmunt, opmerken: deze is dezelfde *Soubala*. Wanneer vreemdelingen van aanzien in den Caravansera te Alèpe zijn, vertoont hij er zich, geleid door zijnen kornak *Cherumal*, wiens aangezigt niet meer het merk van geledene smarten draagt. Op een wenk van zijn meester, plaatst het gehoorzame dier twee of drie zeer vrolijke knaapjes, die met hem als met een vriend schijnen te spelen, schrijelings op zijn schoft. Na hen met voorzorg in de lucht te hebben geslingerd, stelt hij hen den een na den ander in de armen hunner moeder, die niemand anders is dan de schoone *Mallika*.

De Twee Ringen.

I.

Het is voor jonge lieden moeijelijk, den onderdom te begrijpen: hunne begrippen van het leven, van de beteekenis van den tijd, van het tegenwoordige en van de toekomst zijn geheel anders, dan de zijne; zij leven om zoo te spreken in eene tegenovergestelde zone der wereld, der gedachte en van het gevoel; zij verstaan noch zijne genietingen noch zijne zorgen De hoop van den jongeling wast tierig als een palm, die binnen de tropen zijne bladekroon in de hoogte schiet; de hoop van den grijsaard daarentegen is als een dwergberk, die zich in het hooge Noorden aan de zijde der rotsen vastklemt; doch de palm heeft wel een hoogen stam en prijkt met een ffeurig groen, maar wast slechts in de dalen en verdwijnt ver beneden de sneeuwgrens; de dwergberk daarentegen schiet zijne wortels in de lawienen en het fijne groen is nog aan den rand van het rijk der koude en des doods te vinden. Zoo is het ook met de genietingen van den grijsaard; hare wortels hebben een hooger waspunt en de hoop van den grijsaard is het laatste groen der menschelijke ziel. »Ach, hoe ellendig, hoe gering, hoe beperkt is uwe vreugde, gij arme grijsaard!'' zegt de jongeling; — — »maar,'' antwoordt de oude, »als de bladeren van uw geluksboom in de nachtvorst verwelken, schiet mijne kleine vreugde nieuwe knoppen.''

Wanneer de mensch jong is, ligt het leven als eene bloemrijke weide voor zijne voeten uitgebreid; zie, daar pronken de groene schakeringen der hoop nevens de rozenroode der liefde! maar er komt een tijd, dat men vindt, dat die schitterende kleuren niet echt waren, dat de stoutste voornemens des menschen slechts dekverwen zijn, welke een droppel water of de zonneschijn doet verbleeken, en dan is het goed, dat men zelf eene kleur heeft, die niet verschiet. Wanneer de verwer het doek groen kleurt, zoo geschiedt dat, 't zij door gele kleur op blaauwen grond of ook door blaauw op geel; alleen de grondkleur is standhoudend en blijft, de andere kleur nogtans verbleekt allengs, en daarom komt

Op de Vendutie van Vrijdag

op het Koningsplein, zullen worden verkocht een span fraaije en goed gedresseerde **Sandelwood Paarden.**

(226) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Op de Vendutie van Maandag 4 Februarij

zullen als mede worden verkocht diverse Lijnwaden, 16 kisten Propatria en Postpapier, blanco Boeken, Provisiën en Dranken, Spiegels en Schilderijen, Aardewerk, 40 picols Adrianopel Roode Garens No. 28, 40 picols Aardappelen, en 100 stuks Preanger Paarden, enz.

(228) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Vendutie

op Dingsdag den 12 Februarij 1856,

wegens vertrek, ten huize van den heer **F. W. Muller**, op het Koningsplein, zuidzijde, door
Gebr. Roselje & Co.

van een nog geheel nieuwen Inboedel, bestaande uit naar den laatsten smaak bewerkt massief Mahonijhouten Meubelen, waaronder ameublementen voor salon en kamers, consoles, knapen, ronde-, ovale- en waschtafels, allen met wit marmeren bladen, linnen- en boekenkasten, etagères, eettafel, groote fauteuils, bekleede wipstoelen, carpetten, ledikanten, toilet, pendules, bronzen kroonen met 4 en 2 lichten, hang-, tafel- en muurlampen, met 1 licht, groote spiegels en schilderijën, zilver-, pleet-, kristal- en glaswerk, paarden, rijtuigen, martevanen, enz.

Op Zondag den 10 en Maandag den 11 Februarij voor een ieder te bezigtigen, (222)

Aardappelen

van Tjiseroea, per 1/4 picol of grooter kwantiteit, tot zeer billijke prijzen à contant, bij

(227) ABEELEN, DENNISON & Co.

La Soussignée a reçu

des Gants blancs glacés pour Dames, Tarlatanne blanche, Bas de soie noir, Poupées, Japonnaises.

(221) M. JANET.

Puike Aardappelen

en

Versche Amerikaansche Crackers,

verkrijgbaar bij

(198) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Puike Boter,

van het gerenommeerde merk *van der Leeuw.*

Pas aangebragt bij

(193) ABEELEN, DENNISON & Co.

CHAMBRES

GARNIES ET NON,

à Louer, chez

(199) E. RINCHON, Noordwijk.

TE KOOP of TE HUUR

eene goed onderhoudene en in werking zijnde Steenbakkerij met Inventaris, gelegen 3 paal van de stad aan de Ankee rivier.

Te bevragen bij

(220) GHOKIANHIAN.

TE KOOP OF TE HUUR.

Een groot Huis, staande op het Koningsplein, zeer geschikt voor eene talrijke familie, dadelijk te aanvaarden.

Adres

(187) H. M. VAN DORP.

TE KOOP

Een steenen Huis, Bijgebouwen en Erf, gelegen in de Gang Ketapang, zijnde het Erf geschikt voor het aanbouwen van nog drie huizen.

Te bevragen bij

(215) C. F. GIJSBERS.

129ste Frankforter Loterij.

Tot het vertrek der Landmail in Februarij, zijn bij de ondergeteekenden nog te bekomen Heele, Halve en Kwart Loten, ad *f* 120, *f* 60 en *f* 30, van de collecteurs *Moritz Stiebel Zonen.*

De laatste trekking geschiedt in April e. k.

(223) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

129ste Frankforter Staats-Loterij.

Heele, Halve en Kwart Loten te bekomen à *f* 120, *f* 60 en *f* 30, bij

(189) H. M. VAN DORP,
te Batavia.

228ste Nederlandsche Staats-Loterij.

Heele en Halve Loten à *f* 100 en *f* 50, te bekomen bij

(190) H. M. VAN DORP,
te Batavia.

129ste Frankforter

Staats-Loterij

gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan den Main.

KAPITAAL: Een Millioen 828,450 Guld.

bestaande uit

26,000 Loten met 13,600 Prijzen en 11 Premiën.

De hoogste kansen zijn: *f* 200,000, *f* 150,000, *f* 120,000, *f* 115,000, *f* 112,000, *f* 110,000, *f* 105,000, *f* 104,000, *f* 100,000, *f* 50,000, *f* 20,000, *f* 15 000, *f* 12,000, *f* 10,000, *f* 6000, *f* 5000, *f* 4000, enz. enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af te bekomen door tusschenkomst van den heer **H. M. VAN DORP**, te Batavia.

Men wordt verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De Lijsten van elke trekking worden terstond per Mail afgezonnen, terwijl tevens geremitteerd wordt voor de eventueel gewonnen prijzen.

(2412) SCHWARZSCHILD-SONS,
Bankiers en aangestelde Gouvernements Collecteurs, Frankfort s/M.

Prijs der Loten:

Een geheel Lot *f* 120. Een half Lot *f* 60.
Een kwart Lot *f* 30.

Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten:

4 geheele of 8 halve of 16 kwart Loten kosten slechts *f* 450.

10 geheele of 20 halve of 40 kwart Loten kosten slechts *f* 1100.

Wordt Gevraagd een Klerk, bij

(151) H. M. VAN DORP.

Nederlandsche Staats-Loteri

bestaande in 20000 loten met 10000 prijzen en 2 premiën. — Kapitaal *f* 9900

Heele en halve loten zullen binnen kort à *f* 10 en *f* 50.— rec. verkrijgbaar zijn bij den boekhande *H. M. van Dorp* te Batavia, aan wien men zijne stellingen zoo spoedig mogelijk gelieve te doen t men.

Plannen dezer loterij zijn op aanvragen bij hetze kantoor te bekomen. (2

Bij acte den 16den Januarij 1856, ten overstaan den ondergeteekenden Notaris te Soerabaya verleden tusschen mejufvrouw *Marie Elza Martens* en den h *Dirk Mauritz Martens*, beiden te Soerabaya, eene v nootschap aangegaan tot het drijven van handel in algemeen onder de firma **Martens & Co.**, gevest te Soerabaya, voor den tijd van twee jaren, ingega met den eersten Januarij 1856 en waarvan beiden handteekening hebben.

(188) EEKHOUT, *Notaris.*

De ondergeteekende, de **Rijst- en Graslande** Assem, Piseeng-Koning en Kebon-Djeroek, Bat. Omm landen, op den 1sten dezer overgenomen hebbende v den kapt. chinees *Tan Kamlong*, geeft bij deze kenn dat er nog steeds gelegenheid bestaat voor de leveran van goed Gras, onharige Padie, Rijst en Kadjangoli bij maandelijks abonnement of om in tijdelijke behoef te voorzien, 24 uren na schriftelijke aanvrage, te Piseen bij den heer *Berretti*, te Weltevreden bij den heer *Degens* en te Passer Pisang (stad) bij den chine *Ghokianhian.*

Opgemelde Landen alsook op de Steenbakkerij Djalambar zijn ook nog verkrijgbaar goede Metselste nen, Pannen, groote en kleine Vloersteenen.

De bovengenoemde Landen, ruim van stroomend w ter voorzien zijnde, zal op dezelve alle mogelijke zo worden gedragen voor de zuivering der velden van al schadelijke bestanddeelen voor het gras, terwijl el kennisgave aan den ondergeteekende, van slechte wanlevering, met de meeste oplettendheid zal word behandeld.

(219) L. N. VAN MEEVERDEN.

SOEDIMARA, *den* 27 *Januarij* 1856.

Verloren,

gaande van Bidara Tjina naar Weltevreden, **een Zil veren Armband.** De vinder wordt verzocht dezelv tegen behoorlijke belooning te willen doen terug be zorgen bij

(185) H. M. VAN DORP.

Behangsel-Papier

bij rollen met randen, in differente soorten te bekom bij

(208) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Van Haren Noman & Kolff ontvingen

De Amerikaansche

MAMMOUTH GOLD PEN,

met Diamanten Punt,

in deugdzame eigenschappen alle tot nog toe bekend pensoorten overtreffende. In elasticiteit en buigzaam heid komt ze met de ganzenpen overeen, terwijl ze i soliditeit en onverslijtbaarheid alle stalen en zilvere schrijfpennen voorbijstreeft. De Mammouth Pen word in lederen met fluweel gemonteerde doosjes afgeleverd.

Voorts eene nieuwe bezending:

Amerikaansche Draper's Air-tight Instands

Deze inktkoker sinds kort hier te lande in gebrui gebragt, heeft voldoende bewezen de meest geschikte voor dit klimaat te zijn. De inkt altijd in eene lucht digte ruimte besloten, kan niet opdroogen noch in ge halte verminderen, terwijl het even eenvoudige al vernuftige toestel ten allen tijde de reiniging gemakkelijk maakt. (224)

---

ons het oude voor als een kleed, dat in de zon verschoten is: wij zien vaak, dat de eigenliefde de grondkleur der menschenliefde, de ijdelheid die der deugd is, en deze komt in den ouderdom uit. Dat gaat ons ook eens zoo, al zoeken wij ook met nog zoo veel moeite de grondkleur te veranderen, zij blijft toch en komt met der tijd te voorschijn, de zon der zestig jaren verbleekt de mode- en dekverwen.

Gindsche laan van ahornen en kastanjes leidt op het riddergoed Hallinge aan. Het woongebouw zelf kan men van den weg niet zien, wijl het door het kleine esschenboschje daar op de hoogte aan het oog ontrokken wordt, maar hier nevens het fraaije traliehek, dat in de gedaante eener opgaande zon met stevige houten stralen getimmerd is, ligt eene kleine nette behuizing. Wanneer de reiziger zijn eenen teugel aantrekt, om die laan op te rijden, komt aanstonds een klein meisje met roode wangen en blonde fladderende hairen het huis uitschieten en opent het hek. Pas dan op en houd uw wild paard goed vast, want de kleine heeft nog de kracht niet, om het zware hek zoo schielijk te openen. Nu echter staat zij daar, lacht u uit hare zachte blaauwe oogen vriendelijk toe, strijkt zich de digte lokken achter de ooren en nijgt tot den grond toe voor het kleine stuk kopergeld, dat gij haar tot belooning toewerpt.

Zoo is het vele jaren geweest, en steeds is het kleine meisje gekomen, om het hek te ontsluiten, altijd nagenoeg even oud en even groot ook; doch als men de zaak naauwkeuriger onderzoekt, heeft de kleine kleuter niet altijd een en denzelfden naam: in dit jaar heet zij Anna Stina, voor drie jaren heette zij Greta en voor nog langer Sara; er is namelijk eene gansche reeks van zusters elkaar in den post opgevolgd, het openen van het hallinger traliehek is dus eene soort van fideicommis, dat de eene zuster van de andere erft, doch Anna Stina — of »Tein-Tina," gelijk zij zich zelve noemt — is ook nog niet de laatste, want daar in het huis spelen nog twee suppleanten en eene derde ligt daar in de droogе sloot en bouwt een kasteel van steentjes en houten plankjes. De oude portier is nu ten derden male getrouwd en heeft al zijn levensdagen Gods zegen in kinderen gehad, alle even bloedlokkig, even blaauwoogig, en hem allen even dierbaar en lief. De oude Troberg bekleedde reeds voor volle twintig jaren zijn gewigtigen post bij het hallinger traliehek en was overigens de wandelende kroniek van de plaats; Troberg had van den tijd af, dat hij daar met der woon was overgekomen, zijne opmerkzaamheid enkel en alleen op den baron Gyllenfeldt, zijnen heer, en diens goed Hallinge gerigt; dat was zijne wereld, zijn alles. De gansche wereld had onderste boven kunnen keeren, zonder dat Troberg er iets van gemerkt had, als maar geen houten zonnestraal aan het hek los ging of geen boom in de laan door den storm uit den grond werd gerukt. Troberg was een man, die meende, dat volstrekt niets gepasseerd was, als het niet door zijn eigen hek was gepasseerd.

Alle menschen kenden Troberg, en de kleine meid bij 't hek moest wel tienmaal op een dag de vraag: »I de oude Troberg wel?" beantwoorden, die geen voorbijganger verzuimde, meer uit gewoonte, dan uit ander zoo overgroote belangstelling tot haar te rigten. Trober was bij Hallinge schering en inslag, parool en contresein.

Doch Troberg was geen parasiet, die bij dit goed wa opgewassen. Er was een tijd, toen hij jong was e overal in de wijde wereld rondzwierf. Hij was zeeman geweest en had van zijn jongenstijd tot ver over zij veertigste jaar ter koopvaardij gevaren, tot hij eindelijk hier bij het hek zijn anker uitwierp; thans was de oude bij de zeventig, maar nog gezond en kras; hij kan nog lang leven, de oude Troberg, als hem geen ongeluk overkomt. Intusschen had de oude zijne herinneringen even goed, als de allerberoemdste man; hij was in zijn jongen tijd in de goede stad New-York dikwijls den Broadway op en neer gekuijerd en had daar spectakel met de Yankees gehad; hij had bij Buenos-Ayres menig cigaarstompje in den Rio Plata geworpen; hij had den Tafelberg aan de Kaap en den Peter Both op Mauritius gezien — met één woord, hij was een bereisd man e zat vaak 's avonds van zijne togten en avonturen won deren aan vrouw en kinderen te vertellen, die van Mau-

BATAVIA.

In de Nederlandsche, met de laatste mail-gelegenheid aangebragte, dagbladen, lezen wij, dat door de groote jury der algemeene tentoonstelling te Parijs, van de ruim 400 Nederlandsche inzenders, 2 met gouden, 12 met zilveren en 36 met bronzen eere-medailles bekroond zijn geworden en 33 eervolle vermeldingen hebben verkregen.

Aan Z. E. Mr. *A. J. Duymaer van Twist*, Gouverneur Generaal van Ned. Indië, is toegekend de medaille van de 2de klasse (bronzen) voor Inlandsche wapens enz. en eene eervolle vermelding aan Z. E. den Minister van Kolonien en de sub-commissie te Batavia voor O. I. voortbrengelen.

— De diensten, door Mevr. de Wed. *Redeker*, geb. *Pulle*, in hare betrekking van stadsvroedmeesteresse te Batavia, gedurende een tijdvak van niet minder dan 20 jaren, bewezen, zijn aan zoo velen onzer lezers en lezeressen te bekend, dan dat het noodig zou wezen, daarover nog hier ter plaatse uit te weiden. Toen zij nu een jaar geleden het voornemen aan den dag legde om, door een tijdelijk vertrek naar Europa, wat rust te nemen, vereenigden zich eenige Bataviasche dames, onder de leiding van Mevrouw *Mijer*, geb. *Pietermaat*, met het doel om aan Mevr. *Redeker*, een blijk te geven van achting en erkentelijkheid. Dit vond algemeene deelneming en ondersteuning. Mevr. *Mijer*, die ook kort daarop naar Europa vertrok, wilde zich wel belasten met de taak om, in het vaderland aangekomen, de bijeengebragte gelden voor het beoogd doel aan te wenden.

Thans vernemen wij van goeder hand dat aan Mevr. *Redeker*, vergezeld van eenen vleijenden en vereerenden brief, door Mevr. *Mijer* is aangeboden een zilveren theeservies, bestaande uit een waterketel met komfoor, eene koffijkan met komfoor, theepot, melkkan, suikermandjes, blaauw porseleinen theebus met zilveren deksel en een schildpadden doosje met zilveren theegarnituur. Een en ander prachtig bewerkt werd vergezeld van een bijzonder fraai theeblad, op den zilveren rand waarvan de volgende dankbetuiging gegraveerd is:

De Dames van Batavia, aan Mevrouw de Weduwe REDEKER, geb. PULLE. 1835—1855.

— Den 26sten dezer is, in de rivier Tjiliwong, ter hoogte van kampong Djawa, drijvende gevonden het lijk van een Inlander, aan hetwelk beide lippen waren afgesneden en dat op verschillende plaatsen verminkt was. Het lijk is niet kunnen herkend worden, en, volgens plaats gevonden hebbende schouwing, zoude hetzelve bereids acht dagen oud zijn. De policie te Meester Cornelis stelt alle nasporingen omtrent dezen waarschijnlijken moord in het werk.

— Men schrijft ons uit het Oosterkwartier van Batavia, dd. 26 dezer:

De, in het tijdschrift *Biang-Lala* voorkomende, artikelen over het nut en de aanwending van den rhenosceroshoorn bij slangenbeeten waren in der tijd, met de meeste belangstelling, door mij gelezen en had ik mij weldra een zoodanigen hoorn, om bij voorkomende gelegenheid te gebruiken, aangeschaft. Dezer dagen nam ik daarmede eene belangrijke proeve. Een wachthoudende inlander werd, vroeg in den morgen, door eene slang aan den voet gebeten en ondervond bijkans dadelijk eene zwelling, welke onder hevige pijnen, tot aan het bovenlijf rees. De slang was, dadelijk na het toebrengen der wonde, verdwenen, zoodat het onbekend is tot welke soort zij behoorde. Men riep mijne hulp in en de rhenosceroshoorn schoot mij te binnen. Ik legde een dun schijfje voor een oogenblik in melk en daarna op de wonde; de hoorn zoog zich vast en al spoedig week de pijn en verdween de zwelling, en den volgenden dag was de inlander volkomen hersteld.

Eenigen tijd te voren was een man, op het land Pondok Gedé, binnen den tijd van vijf uren, aan een bekomen slangenbeet bezweken. Deze slang behoorde tot het geslacht der Biloedok mejrah. Gedachte inlander stond op het punt zijn kemietdienst te gaan verrigten; den beet voelende, zag hij de slang en kapte haar door midden, waarop het ondier, alhoewel bereids in twee deelen gescheiden, hem een tweeden beet toebragt. Het is dus wel zeer te bejammeren, dat onder de inlanders de heilzame werking van den rhenosceroshoorn nog zoo weinig bekend is.

— Van Buitenzorg wordt ons het navolgende medegedeeld:

Den 22sten dezer, des morgens omstreeks vier ure, woedde er te Senagar, op de grenzen van Buitenzorg en de Preanger Regentschappen gelegen, in het aldaar gevestigde thee-etablissement, een hevige brand. Dezelve ontstond in de fabriek door het vuur, waarop de thee gebraden wordt, en, daar alles zich nog in diepe rust bevond en de vlam zich onmiddelijk verspreidde, was er bij het ontdekken, geen blusschen meer mogelijk.

Het etablissement behoort aan den heer *B. B. Grone*, die hetzelve echter aan den chinees *Tan Goan Pouw* verhuurd heeft en op wien dus de belangrijke schade van p. m. *f* 150 000 nederkomt, als zijnde er tusschen de 50,000 à 60,000 pond thee, welke voor de keuring gereed stond, benevens 60 tjaings padie verbrand.

Batavia. — Ten vervolge der laatste mededeelingen omtrent den uitslag der inschrijvingen in deze residentie, ten behoeve der slagtoffers van den onlangs in Nederland plaats gehad hebbenden watersnood, voorkomende in de *Javasche Courant* van den 15 September 1855 no. 74, kunnen wij berigten, dat sedert nog van eene inschrijving bij Z. M. zeemagt in deze gewesten, ad *f* 1870, eene som van *f* 274:50, door de welwillende tusschenkomst van den schout-bij-nacht, kommandant van Z. M. zeemagt in Ned. Indië, bij het plaatselijk bestuur ter storting in 's lands kas zijn afgedragen; terwijl mede tot hetzelfde einde bij dat bestuur is ontvangen een bedrag van *f* 3787:50, zijnde de opbrengst eener te dezer plaatse gehoudene loterij van dames handwerken.

Magelang. — Zoo wel hier als op andere plaatsen binnen de residentie Kadoe, is, in den vroegen morgen van den 19 Januarij, omstreeks 6 uur, eene aardschudding gevoeld, in de rigting van het N. naar het Z., waarvan de werking genoegzaam hevig was om ramen en deuren in trillende, en hangende lampen en stolpen in slingerende beweging te brengen.

Riouw. — De berigten, loopende tot den 19 Januarij jl., behelzen het volgende:

De westmoesson bleef met kracht aanhouden.

De naar Sebong besaar gezondene flotille was den 25 December 1855 door staat Boelang en, na poeloe Trong te hebben aangedaan, te Riouw teruggekeerd, zonder eenig spoor van zeeroovers te ontdekken.

In den avond van den 10 Januarij kwamen op de buitenreede van Riouw ten anker het engelsche oorlogskorvet Spartan, gecommandeerd door sir *Koste Barout*, en de engelsche compagnie-stoomer Auckland, gecommandeerd door sir Drought.

Eerstgenoemde, tot het station te Singapore behoorende, was op zijne terugreis van eenen kruistogt naar straat Malakka.

Den 14 daaropvolgende hadden beide schepen de terugreis naar Singapore aangenomen.

Op het vernemen dat twee roovershoofden, genaamd *Si Mogong* en *Pa Inam*, zich in de wateren van Riouw ophielden, had het bestuur onmiddelijk eene gewapende sampang-pandjang, bemand met volk van de kruisbooten, ter opsporing uitgezonden, met dat gevolg, dat men *Pa Iman* den 19 Januarij te Riouw gevangen binnen bragt.

Javasche Courant.

Samarang. Zaturdag 19 dezer, 's morgens ten 6 ure 15 minuten, heeft men alhier een vrij hevigen schok van aardbeving waargenomen; de rigting was van het N. O. naar het Z. W. Men deelt ons mede, dat tengevolge dezer aardbeving een huis in de stad eene groote scheuring bekomen heeft.

(*Sam. Adv. Bl.*)

Samarang. Door eene buitengewoon zware afstrooming van het water in de rivier Wono Bojo (district Oenarang), is, op den avond van den 21 dezer, tusschen 10 en 11 ure, bij den 19 paal op den weg naar Salatiga, de aldaar liggende brug ingestort, juist op het oogenblik, dat een rijtuig met vier paarden bespannen dezelve overging, met het ongelukkig gevolg dat het rijtuig in de ruim 20 voeten diepe rivier nederstortte. De zich in het rijtuig bevindende Heer *W*...., is bewusteloos uit het water opgehaald en naar Oenarang overgebragt; een zich mede in het rijtuig bevindende bediende verloor het leven, terwijl een andere bediende zich gelukkig heeft gered zonder eenig letsel te bekomen; van het lot van den koetsier heeft men, niettegenstaande alle aangewende pogingen, nog niets vernomen; de wagen en de paarden zijn geheel verongelukt.

Wij zijn in de gelegenheid hierbij een bijzonder voorbeeld van eerlijkheid te kunnen mededeelen van een geringen Javaan, die zich, op het oogenblik des ongeluks, het eerst ter plaatse bevond en die de voornaamste kostbaarheden, eenige juweelen en gelden, den Heer *W*...., toebehoorende, heeft gered en later aan den eigenaar ter hand gesteld.

— Naar wij vernemen heeft de Javaan *Mohamad Midjan*, zijne lijfeigenen *Mawar*, *Anna* en *Salina*, oud 65, 32 en 31 jaren uit den band der slavernij ontslagen.

(*Sam. Cour.*)

Soerabaya. Men meldt ons van Kedirie:

Dezer dagen werd, in de dessa *Grompol*, residentie Kedirie, eene slang gevangen, welke ongeveer 4 vadem

---

ritius en de Kaap en Rio en Bahia ongeveer even veel begrip hadden, als van Duitschland en Denemarken. 't Was altemaal »buitenlands," dat begrepen zij er van, en meer begeerden zij er ook niet van te weten. Trobergs huisje was ook eene soort van kunstcabinet van eene menigte curiositeiten uit alle hoeken en deelen der aarde; hij had verschillende schelpen, kinkhorens en gedroogde zeesterren, had stukken bamboe en porseleinen fraaijigheden, die hij hier en daar had opgedaan; hij had buitendien eene verzameling vreemde noten, kunstig vlechtwerk uit het Noorden en 't Zuiden en een half dozijn schilderijen, welke hij in Rio Janeiro gekocht had en die in veertig dagen alle zonden wegnamen, zooals hij meende zeide, daar 't namelijk heiligenbeelden waren, die deze kracht bezaten.

Eertijds had hij zijne woning te Helsingberg gehad; ze lag daar heel aardig in de Brukstraat digt bij het strand, met een kleinen tuin voor de deur, over welks groene heg men de Sond, Helsingör en Kronenborg met de veel duizende voorbijzeilende schepen zag. Daar woonden zijne vrouw en de kinderen, en de laatstgenoemden speelden beneden aan het strand en zaten 's morgens, als de zon het deensche land met de lichtgroene berkenwouden en de vlijtige windmolens bescheen, verlangend uit te kijken, of ze geen groot oorlogschip in 't gezigt konden krijgen. »Kijk, wat groot zeil daar achter op 't Kattegat; dat is zeker een Rus!" — »Neen, 't is een Engelschman," beweerde een tweede. — »Neen, 't is een Zweed," riep een derde; »ik zie de blaauwe vlag in den wind waaijen; ja, ja, daar gaat rook oppang! dat was een schot, wij willen tellen." Ze telden dertien. »'t Is een Rusman," zeiden de kinderen tot elkander, als het vaartuig met gestreken marzeil de vesting voorbij voer, die thans het saluut beantwoordde, dat de ruiten in het kleine huis rinkelden. »Leg het oor op den grond, Peter, dan zult ge hooren, hoe het knalt," zeide de oudste knaap, en werkelijk was het geluid zoo nog wel eens zoo sterk. Daar woonde toemaals Trobergs familie; hijzelf echter was zelden thuis; doch eens om 't ander jaar kwam er een schip aan, dat ankerde bij Helsingör, en eene kleine boot kwam als een pijl over de Sond geschoten en landde voor Trobergs hut. Een door de zon verbrand matroos in een luchtig baatje wipte er uit, kwam de hoogte op en was met een sprong over de heg in het tuintje. Daar speelden de kinderen. De vreemde gast nam hen in zijne armen en kuste hen. »Kent gij mij nog, Jenne?" vroeg hij den oudsten; deze antwoordde: »O ja, gij zijt het immers, vader!" en nu weggelde dadelijk een der kleinen naar de deur van de hut en riep: »Daar is vader, moeke! en heeft maar zoo op de erwten getrapt." Eene jonge knappe vrouw schoot op dat geroep ijlings toe. »God dank, dat ge toch weer eens thuis komt!" roept ze en streelt de verbrande wangen van haar man. Maar Troberg heeft niet veel veel tijd over; hij heeft slechts verlof gekregen, om aan land te gaan, terwijl men bezig is den tol te betalen. Thans blaast een gunstige wind; uit de boot roepen ze en hij stapt er weder in. »Ik kom tegen 't najaar weêr," roept hij vrouw en kinderen toe, die daar beneden aan het strand staan en op een hoop zeewier klimmen, om hem te langer te kunnen naoogen. De jonge matroos stuwt echter met krachtige hand zijn vaartuigje voort; weldra is 't nog maar eene kleine zwarte stip, weldra is het daar ginder tusschen de overige schepen spoorloos verdwenen.

Zoo leefde de eerlijke matroos vele jaren met zijne vrouw en zijne kleine kinderen, kwam en ging evenals Halley's comeet zijne wijde baan, doch was altijd welkom als hij kwam en als hij ging vermist. Evenwel gebeurde er ten laatste iets, dat hij op eenmaal zijn zwervend leven afbrak en op zijne lauweren ging rusten. Daartoe dreef hem niet de armoede, neen, slechts eene toevalligheid, eene gelegenheid, dat Troberg tot iemands dienst kon zijn, en zoo iets verzuimde hij nooit. Thans kreeg hij zijn dienst bij Hallinge; het was een gasthuisplaatsje, doch de man had dat met zijn werken ook wel verdiend.

(*Wordt vervolgd*).

lang. en naar evenredigheid dik was. Dezelve had 20 eijeren.

— Heden Zaturdag den 19den, 's morgens omstreeks 6½ uur, werd alhier een kleine schok van aardbeving gevoeld, welke, alhoewel gering, toch vermelding verdient.

(*Soer. Adv. Bl.*)

Soerabaya 23 Jan. In den nacht van den 17den is er alhier, op den Grisseeschen weg, bij den kapitein D. een zware diefstal gepleegd, zijnde aldaar gestolen *f* 989.— rec., *f* 140.— aan Sp. matten en 3 zilveren lepels. Men verdenkt den bediende, die een paar dagen te voren in dienst was gekomen.

— Den 22sten dezer vertrok van hier naar Nederland Z. M. corvet *van Speijk*, onder bevel van den kapitein-luitenant-ter-zee *M. F. Courier dit Dubekart*, na gedurende ruim 4 jaar dienst te hebben gedaan bij het escader in deze gewesten. Met dien oorlogsbodem keerde ook, als passagier, naar het vaderland terug de luitenant-ter-zee le kl. *P. A. Matthijsen*, laatstelijk bevelhebber van Z. M. stoomschip *Etna*.

(*Oostpost.*)

ENGELAND.

Het belangrijkste, dat uit dit rijk is te melden, is het bezoek door den koning van Sardinie hier afgelegd. De koning kwam den 30 November aan, en bij zijne ontvangst in Guidhall antwoordde hij op de aanspraak van den lord-mayor nagenoeg het volgende: dat de ontvangst, welke hem te beurt valt, het blijk levert van de sympathie, welke is opgewekt door de tot dusver door hem gevolgde gedragslijn, waarin hij steeds zal volharden. In weerwil van de smartelijke verliezen, welke ik in den jongsten tijd moest ondervinden, ben ik in het verbond met Frankrijk en Engeland getreden, omdat het huis van Savoye het ten allen tijde tot zijn pligt heeft gerekend, het zwaard te trekken, wanneer gestreden wordt voor regt en onafhankelijkheid. Wij kunnen de wapenen niet nederleggen, alvorens een eervollen en duurzame vrede zal zijn verkregen. Deze rede werd levendig toegejuicht.

De koning heeft de investituur ontvangen van de orde van den kousenband.

— De oudste dochter van onze koningin, heeft van den Franschen keizer een waaijer, die aan de koningin Maria Antoinetta heeft behoord, ten geschenke ontvangen; en aan haren broeder den Prins van Wallis, heeft Z. M. een klein horologie doen toekomen, waarvan de kast uit een enkelen robijn bestaat.

— Volgens de *Morning Advertiser*, heeft het bezoek des hertogs van Cambridge te Parijs het karacter eener militaire zending gehad en stond in betrekking met het opdragen van het opperbevel over de verbonden legers aan een Franschen generalissimus, en van dat over de verbonden vloten aan een Engelschen admiraal.

— Men verzekert, dat het gouvernement heeft besloten een groot gedeelte der Engelsche militie uit Engeland naar Ierland te zenden en zulks omdat in Ierland betere gelegenheid zoude zijn dan in Engeland, om die gewapende burgers zonder onmiddelijk bezwaar voor de bewoners te huisvesten; of deze reden aannemelijk is, wordt betwijfeld, omdat van den anderen kant eenige Iersche regimenten militie uit Ierland naar Engeland worden verplaatst. Volgens geruchten moet ons gouvernement eindelijk tot dwangmaatregelen ter voltalligmaking der burgermilitie, en wel door middel eener loting der dienstpligtigen, willen overgaan. De regering was reeds door de wet daartoe gemagtigd, maar wilde aan dat impopulaire middel tot dusver geen gevolg geven; thans echter is gebleken, dat het aanwerven van vrijwilligers voor de militie afbreuk doet aan die voor de staande legermagt.

— Volgens berekening van sir John Bowring, bedraagt de bevolking van China tegenwoordig tusschen de 350 en 400 millioen zielen. Van de Chinesche landverhuizers bevonden zich in Siam 1,500,000, op Java 135,000, alsmede een groot aantal op de Indische eilanden, in Cochin-China, op de Philippijnsche en Sandwichs eilanden, in de West-Indien en in Australie.

— Thans is een groot militair bolwerk op een punt, tegenover Sheerness gelegen, voltooid, aan welks bouw men twee jaren gearbeid heeft. Dit werk bestrijkt de Teems en de Medway, en is met een genoegzaam aantal stukken geschut voorzien, om de grootste schepen in den grond te kunnen boren. Het metselwerk heeft 12 voeten dikte, en het bolwerk zelf, welks bouw 14,000 £st. gekost heeft, is 41 voeten hoog.

— De groote vredes voorstander Richard Cobden heeft in een aan den *Leeds Mercury* gezonden brief, de aanleiding van den oorlog met Rusland en de veronachtzaming des Britschen legers, andermaal in het breede ontwikkeld. Aan het slot van dezen brief zegt hij, dat men thans een minder zwetsenden toon, niet slechts tegen Rusland en Pruissen, maar ook tegen de overige onzijdige mogendheden, behoorde aan te slaan dan nu het geval is, en hoopt dat de tijd niet ver meer af is, op welken het nadenkend gedeelte der Britsche bevolking tot het besef zijner verantwoordelijkheid ontwaken zal, dat het zal inzien hoe Engeland en Frankrijk thans de aanvallende partijen zijn, hoe het zich, in de bestaande omstandigheden, niet laat aanzien dat aannemelijke vredes voorstellen van den kant van Rusland komen zullen, en hoe geene vredes-voorwaarden aannemelijk zijn, in welke de ontruiming van het Russische grondgebied door de verbonden legers niet is begrepen. Geene schade, den vijand toegebragt, kan, naar het oordeel van den heer Cobden, tegen eigene verliezen, ellenden en gevaren opwegen, welke uit het verlengen van den oorlog zullen voortvloeijen.

— Uit eene officiele opgaaf blijkt, dat in de Engelsche wateren schipbreuk hebben geleden, gedurende de maand Oct. 179 bodems, in Sept. 106, in Aug. 109, in Julij 70, in Junij 83, in Mei 98, in April 109, in Maart 149, in Febr. 164 en in Jan. 238.

— Onlangs heeft de Duitsche letterkundige, Dr. H. Franck, uit Breslau, die met zijnen 17jarigen zoon naar Oost-Indië wilde vertrekken en zich tot daartoe in Brighton bevond, in een aanval van waanzin eerst den jongeling geworgd en daarna zichzelven den dood gegeven, door uit een der ramen van het Albion Hotel te springen.

— Uit de door inschrijving bijeengebragte gelden voor den aankoop van een landgoed voor de weduwe van lord Raglan, is thans gekozen het kasteel Centilla, gelegen tusschen Usk en Raglan en bekend uit den tijd van Thomas Fairfax, gedurende het beleg des kasteels van Raglan in 1647.

— Een Engelschman heeft met een hem toebehoorend klein vaartuig een togt van Londen naar Sebastopol ondernomen, alleen met het doel, om van de vestingwerken dier plaats zoovele steenen naar huis te nemen, als noodig zijn om nabij Londen een huis voor zich te doen bouwen.

— De heer Hyde, eigenaar van groote ijzerwerken te Bristol, meent het middel ontdekt te hebben, om de afwijking van het compas op ijzeren schepen te voorkomen; reeds sedert eenigen tijd heeft hij een schip in de vaart tusschen Liverpool en Bristol en kan niet bespeuren, dat het compas, hetwelk zoodanig in het schip is geplaatst, dat alle invloed van het ijzer wordt geneutraliseerd, in het minst van de juiste aanwijzing afwijkt.

— Voor eenige dagen stond een kruidenier voor de policie-regtbank van Westminster, als beschuldigd van bigamie. De beide vrouwen waren tegenwoordig. De eerste verscheen als klaagster. De advocaat van den beschuldigde verzette zich tegen hare getuigenis, omdat zij als echtgenoot van den man, luidens de letter der wet, niet mogt worden gehoord. Zij bepaalde er zich mitsdien toe, hare huwelijks-acte te vertoonen, hetgeen de president echter geen voldingend bewijs achtte, omdat de onder eede afgelegde verklaring ontbrak. De beschuldigde werd dien ten gevolge vrijgesproken.

— Het verlies van levens door schipbreuk, gedurende het jaar 1854 is grooter geweest dan eenig vorig jaar, zoover men zich herinnert, bedragende niet minder dan 1549 personen, en dit is nog slechts zooveel is bekend geworden. Het getal vergane schepen was 987, zijnde 155 meer dan in 1853.

— Dezer dagen is te Birmingham een feestmaal gehouden ter bevordering van het denkbeeld, om den mensch het gebruik van dierlijk voedsel te ontwennen; het maal bestond geheel uit voorwerpen uit het plantenrijk en werd door 500 heeren en dames bijgewoond, die ten slotte het bekende lied van Goldsmith

No flocks that range the valleys free
To slaughter we condemn, enz.,

onder muziek aanhieven.

BELGIE.

Te Hasselt is zekere Willems tot zes maanden gevangenisstraf veroordeeld, omdat hij zijne 80jarige moeder in het vuur had geworpen. Een buurman namelijk had hem overreed, dat zijne moeder een heks was en zijn zoon, die aan de tering leed had betooverd. De betoovering kon slechts worden gebannen, wanneer hij de heks in het vuur wierp. Denzelfden avond stookte Willems een groot vuur op den haard zijner keuken, sleepte zijne hoogbejaarde moeder derwaarts, wierp haar driemaal op het vuur, zoodat de oude vrouw deerlijk werd gebrand. Tot leedwezen van Willems, week de betoovering niet; zijn zoon overleed den volgenden dag.

FRANKRIJK.

De plegtigheid der uitreiking van de prijzen aan de exposanten ter tentoonstelling heeft den 15 November plaats gehad. Zij duurde ruim 2 uren. De aanspraak des keizers, bij deze gelegenheid gehouden, luidde hoofdzakelijk als volgt:

»De Parijsche wereld-tentoonstelling biedt een groot schouwspel aan. Terwijl Frankrijk in oorlog is, zenden mannen, die zich onderscheiden op het gebied van wetenschap, kunst en nijverheid van alle punten des aardbols hunne voorwerpen naar Parijs, om die aldaar ten toon te stellen. Dit concours versterkt de algemeene overtuiging, dat de oorlog alleen hem bedreigt, die hem geprovoceerd heeft, en dat die in het belang van allen voortgezet wordt. Europa ziet van verre het naderende gevaar, doch het zal een waarborg voor zijne onafhankelijkheid en veiligheid vinden. Ondertusschen is bij de aanschouwing van zoo vele wonderen de eerste indruk, dien men ontvangt, de wensch naar vrede. De vrede toch kan alleen deze merkwaardige voortbrengselen van het menschelijk vernuft eene verdere vlugt geven. Gij allen behoort met mij te wenschen, dat deze vrede spoedig tot stand kome en duurzaam zij. Om dien duurzaam te maken, is het noodig, dat de kwestie, welke tot den oorlog geleid heeft, naauwkeurig gekend worde. Om den vrede spoedig tot stand te zien komen, is het noodig, dat Europa zich verklare, want zonder openbaarmaking van het algemeen gevoelen, dreigen de oorlogen tusschen groote mogendheden voortgezet te worden. Indien daarentegen Europa zich verklaart en te kennen geeft, wie gelijk en ongelijk heeft, dan is eene groote schrede gedaan tot vereffening van het geschil. In onze eeuw van beschaving zijn de overwinningen der legers, hoe schitterend zij ook zijn mogen, slechts van voorbijgaanden aard. Ten slotte is het alleen de openbare opinie, die immer de eindelijke overwinning behaalt.

»Zegt, mijne heeren de afgevaardigden! aan uwe medeburgers, dat Frankrijk jegens geen enkel volk haat koestert, dat het sympathie voor allen heeft, die even als wij, de zegepraal des regts en der regtvaardigheid willen. Zegt hun, dat indien zij dit willen, zij dan ten minste openlijk zich vóór of tegen ons verklaren, want wanneer Europa onverschillig blijft, te midden van een ernstig conflict, dan vervalt het in eene slechte berekening, en wanneer het stilzwijgend blijft, begaat het eene dwaling. Wij geallieerde natien smeden voor de zegepraal eener groote zaak wapenen, zonder dat onze fabrieken en industriën eenigen tegenstand hebben ondervonden. — Zijt groot, zoowel door de werken des vredes als door die des oorlogs. Laat ons door eendragt sterk zijn, en ons vertrouwen in God stellen, dat wij over de tegenwoordige en toekomstige moeijelijkheden zullen zegevieren."

De aanspraak des keizers werd herhaaldelijk door luide toejuichingen afgebroken, en nadat zij uitgesproken was, weergalmde de zaal geruimen tijd van de kreten van geestdrift, terwijl met hoeden en d[…] alom werd gewuifd. Vervolgens defileerden de o[…] scheidene klassen der tentoonstelling voor den k[…] die de belooningen uitreikte. Na afloop hiervan […] tigden HH. MM. de voortbrengselen van nijverhe[…] kunst, die de groote eere-medailles hadden verwo[…] Daarna vertrokken HH. MM. Een orkest van 1200 […] zijkanten voerde gedurende de plegtigheid kore[…] symfoniën uit. Het weder, dat des ochtends bene[…] was, heeft zich des middags, toen de keizer de T[…] riën verliet, eensklaps opgeklaard en is den gehe[…] dag zeer fraai gebleven.

De keizer, prins Jerôme en prins Napoleon ware[…] generaals uniform, de keizerin droeg een rood fluwe[…] met witte kanten bezet kleed, een paarlen dia[…] versierde haar hoofd en een parelsnoer haren […] prinses Mathilde droeg een donkerrood fluweelen kl[…] insgelijks met witte kanten en een diadeem van […] manten.

De hertog van Cambridge vergezelde den keizer […] de plaats hebbende plegtigheid.

— Bij de plaats gehad hebbende uitdeeling van […] krooningen voor de tentoonstelling van nijverheid, […] aan de nijverheid ten deel gevallen 161 ridder-ord[…] 112 groote eere-medailles, 352 eere-medailles, 2[…] medailles 1ste klasse, 2843 medailles 2de klasse, 3[…] eervolle vermeldingen; aan de schoone kunsten 40 ridd[…] orden, 16 eere-medailles, 67 medailles 1ste, 87 m[…] dailles 2de, 77 medailles 3de klasse en 222 eervo[…] vermeldingen. Onder de ridder-orden, aan de nijve[…] heid verleend, heeft Frankrijk er 115, Engeland 2[…] Pruissen 9, Oostenrijk 6, Belgie 4, Zweden 2, Zwi[…] serland 2, Toskane, Beijeren, Hessen, Piemont en C[…] nada ieder 1. Van de 32 ridderorden voor de schi[…] derkunst heeft Frankrijk er 25, waaronder Ingres groo[…] officier, en Delacroix, kommandeur; Engeland heeft […] ridder-orden, Duitschland 3, Noorwegen 1, Belgie […] Voor de beeldhouwkunst Frankrijk 4, Duitschland 2[…] Engeland 1. Voor bouwkunde Engeland 1 en Wu[…] temberg 1.

Er zijn ook buitengewone geldelijke belooningen to[…] gekend, als 3000 fr. aan den heer Marin, werkma[…] te Lyon, 10.000 fr. aan kapitein Delvigne, voor ver[…] betering van de vuurwapenen, 900 fr. rente aan de[…] heer Morel, werkman in juweelen, 300 fr. rente aa[…] de heeren Derniame en Maloisel, typographische werk[…] lieden, 10,000 fr. aan den heer Sudre voor zijne uit[…] vinding van de telephonie.

— Te Parijs bleef het gerucht in omloop, dat d[…] generaal Canrobert volkomen geslaagd was in zijne[…] dubbele zending, welke men hem, te regt of ten on[…] regte, toeschrijft bij zijne reis naar Stockholm, d. […] dat reeds het alliantie-tractaat tusschen Zweden en […] Westersche mogendheden zoude geteekend zijn en da[…] eene huwelijksverbindtenis tusschen de in Frankrijk e[…] Zweden regerende familiën vastgesteld zoude zijn. Deze[…] geruchten vereischen echter allezins nadere bevestiging.

DUITSCHLAND.

Politiek nieuws is uit Duitschland niet te melden. Wel gelooft men aan pogingen door de Duitsche staten in het belang van den vrede te doen; met zekerheid is er niets van bekend. In Oostenrijk echter zal het leger op voet van vrede worden gebragt.

De Oostenrijksche regering bevindt zich weder in eenige moeijelijkheid met het Britsche bewind, ter zake van het aanhouden van een officier in Engelsche dienst. Deze officier, Oostenrijksch onderdaan en bekend als deserteur, had zich bij de Britsche krijgsdienst verbonden, doch is te Bucharest door onze militaire overheid aangehouden en naar Hermanstad opgezonden. De Engelsche regering vordert de uitlevering van den gevangene, welke geweigerd wordt.

— Van de zijde der Westersche mogendheden is eene nota aan de Oostenrijksche regering medegedeeld, betreffende de Donau-vorstendommen, waarin voorkomt, dat het regt van bescherming van Rusland over deze landen, door den oorlog vervallen, nimmer weder kan worden hersteld, en het diensvolgens geraden zoude zijn, om de dadelijke aanraking van Rusland met de genoemde Vorstendommen bepaaldelijk en voor goed af te snijden. Op welke wijze deze mededeeling is opgenomen, wordt niet gemeld, maar zij wordt beschouwd als een bewijs, dat de bondgenooten, met den voorgenomen veldtogt tegen Rusland aan de zijde dezer landen, territoriale verandering op het oog hebben.

— Den 2 November vierde de graaf Radetzky zijn 91sten geboortedag. De keizer en de keizerin zonden den grijzen held per telegraaf hunne gelukwenschen. De graaf Radetzky heeft, zooals men weet, reeds in het vorige jaar verzocht, om uit de dienst ontslagen te worden en men gelooft, dat eerlang aan zijn billijken wensch naar rust zal voldaan worden. Men brengt hiermede in verband de lange aanwezigheid te Weenen van den graaf Gyulay en den graaf Thun, welke beide, zooals men weet, den graaf Radetzky in zijn bewind over het Lombardisch-Venetiaansche koningrijk ter zijde staan.

— De ontevredenheid, welke het tot stand gekomen concordaat onder alle klassen der bevolking van Oostenrijk te weeg brengt, valt niet de miskennen, maar vindt weinig of geen gelegenheid om zich te uiten. Want met uitzondering van de *Oest, Zeit.*, welke eene fijne satire op dit stuk geleverd heeft, bewaren al onze dagbladen het stilzwijgen omtrent dit document, daar geen zich de vingers wil branden, en ook op openbare plaatsen neemt men de grootste voorzigtigheid in acht. Maar de regering is zeer goed bekend met de ontevredenheid en tracht dan ook herhaaldelijk door artikels de gemoederen gerust te stellen. Hooge militairen, zelfs leden van den rijksraad, telt het concordaat als hevige tegenstanders en het getal der voorstanders strekt zich weinig verder uit, dan tot de bisschoppen en de ultramontane ministers.

— Veel opziens maakte dezer dagen te Berlijn de ontdekking, dat daar gedurende eenigen tijd belangrijke bescheiden zijn ontvreemd. Naar men verneemt, waren het meest stukken, geschreven bij het Pruissische gezantschap te St. Petersburg en bestemd voor den koning van Pruissen. Daar zij echter in cijferschrift gesteld waren, werden zij ontcijferd door den staatsraad Niebuhr of door den generaal von Gerlach, adju-

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag 30 Januarij 1856, No. 9.

dant en vertrouwde van den koning. die ze vervolgens ter kennis bragten van den monarch. Deze stukken werden overigens zeer geheim gehouden, en zoo baarde het dan ook niet weinig verwondering, toen sommige daarvan in den Londenschen *Times* verschenen, terwijl bovendien de Fransche gezant te Berlijn den heer v. Manteuffel soms niet weinig verbaasd deed staan, door over dingen te spreken, waarvan de minister maar niet kon begrijpen, hoe ze genoemden gezant ook maar van verre konden bekend zijn; welk een en ander spoedig tot de zekerheid bragt, dat niet alleen de voor den koning bestemde geheime depêches, maar ook nog andere met Petersburg gewisselde stukken onder vreemde oogen waren gekomen. Men spreekt van bedienden van den generaal von Gerlach, die van deze stukken afschriften zouden hebben genomen. Men geloofde echter te Berlijn niet, dat deze zaak aanleiding tot een geregtelijk onderzoek zou geven, dewijl daarbij al te teere zaken zouden moeten ter sprake komen.

— De eenige dochter van den generaal Meierhofer is in de orde der barmhartige zusters overgegaan en heeft zich naar de plaats harer bestemming, San Francisco in Californie, begeven.

— Mw. Ida Pfeiffer, de bekende reizigster, welke voor eenigen tijd is teruggekeerd, houdt zich thans ijverig bezig met het doen drukken harer jongste reize rondom de wereld, welke weldra in het licht zal verschijnen; men verzekert ook, dat zij zich reeds tot het ondernemen van eene nieuwe reis gereed maakt.

— Dr. Petermann maakt in de *Geograph. Mittheilungen* eene vergelijking van de reizen van Dr. Barth met de beroemdste oudere en nieuwere reizen in het binnenland van Afrika. Volgens deze vergelijking heeft Dr. Barth in het geheel 12,000 Engelsche of bijna 3000 Duitsche mijlen afgelegd, terwijl b. v. Mungo Park (1795—97) slechts 1500, Gultun (1851) 1280, Livingston (1849—54) slechts 2000 Engelsche mijlen afgelegd hebben. Vooral is belangrijk, dat Dr. Barth al zijne papieren en verzamelingen heeft kunnen medebrengen, welke allen even keurig en geregeld ingerigt zijn. Men gelooft dat nog in dezen winter een groot gedeelte van zijne reisbeschrijving in het licht zal verschijnen.

ZWEDEN.

Uit Stockholm wordt gemeld: De hier aangekomen Fransche keizerlijke buitengewone gezant, generaal Canrobert, had den 7den Nov. des namiddags ten 1 ure een plegtig gehoor bij den Koning. De togt van den generaal, die door den opper-ceremoniemeester, graaf von Cyldenstolpe, van zijne woning was afgehaald, had in een met acht paarden bespannen gala-rijtuig plaats; nevens het rijtuig gingen acht hollakeijen en een stalknecht bij ieder paard. In een tweede hofrijtuig zaten de adjudanten des generaals, kolonel Cornely, en de hem gedurende zijne aanwezigheid alhier toegevoegde adjudant des Konings, overste Bjornsjerna. Op het paleis zelf werd de generaal door den koninklijken hofmaarschalk ontvangen, terwijl de trawanten, de pages, de lijfwachten, de adjudanten des Konings, de kommandeurs der lijfwacht en der vloot, enz., aan de ingangen der receptiezaal geschaard stonden. Bij de ontvangst van den generaal door den Koning zelven waren de Prinsen Oscar en August, de minister van buitenlandsche zaken, vrijheer Stjerveld, tegenwoordig. De gezant reikte hierop den Koning een brief van zijnen Keizer, benevens de insignien van het grootkruis van het Legioen van Eer, over. Eerst een uur na de overreiking daarvan werden de deuren der receptiezaal wederom geopend, waarna de kolonel Cornely den Koning voorgesteld werd. De gezant legde vervolgens een bezoek aan de leden der koninklijke familie af en reikte den Kroonprins dezelfde orde als den Koning over. Ten drie ure keerde de gezant, met dezelfde plegtigheden als bij zijne aankomst, naar zijn hotel terug. Hij zoude nog minstens acht dagen aldaar vertoeven.

RUSLAND.

Het verlovingsfeest van den Grootvorst Nicolaas, tweeden broeder des keizers van Rusland, met de Prinses van Oldenburg, dochter van Prins Peter van Oldenburg, heeft den 26sten November te Petersburg plaats gehad. Zoo als men weet is deze laatste Prins de zoon van de Grootvorstin Catharina, welke in tweede huwelijk is getrouwd met den Koning van Wurtemberg, vader der tegenwoordige Koningin der Nederlanden.

— De geruchten betreffende ophanden zijnde congressen, zijn thans aan de orde van den dag; men spreekt van een congres van Russische diplomaten te St. Petersburg, van een congres der kleinere Duitsche staten te Dresden, van een congres te Parijs tot het herzien der tractaten van 1815, enz. Al deze geruchten echter hebben alleenlijk eene nadere bevestiging noodig.

— Volgens de *Militaire Zeitung*, houdt Rusland de volgende plaatsen met zijne legers bezet: 1. Bessarabië en Kherson, voorts aan de Pruth, van de Donaumonding langs de zeekusten tot Perekop, staan meer dan 120.000 man; 2. in de Krim zal het leger met inbegrip der reserven te Perekop, omstreeks 180.000 man bedragen; 3. de linie van het Caucasische corps wordt door 70.000 man verdedigd; 4. het leger voor Kars is slechts door 35.000 man verdedigd; 5. de noordelijke verdedigingslinie wordt door 80.000 man bezet. Omtrent de legermagt in Polen, Volhynie en Podolie worden geene voldoende berigten medegedeeld.

— Volgens een brief uit Odessa van 30 Oct., zouden de Russen ijverig bezig zijn met den Bug en de Dnieper te versperren, door het laten zinken van vaartuigen. Het opperkommando over de troepen tusschen Otschakoff en Nikolajeff, is aan den generaal Bosgowirt opgedragen. De generaal Lüders bevindt zich te Aleschki, alwaar hij zijn hoofdkwartier heeft opgeslagen. Behalve talrijke cavallerie heeft hij nog eene divisie van het corps grenadiers en de 9de en 11de reserve-divisie aan zich getrokken. Daar de steppe tusschen het zeestrand en Aleschki zeer ongunsig is voor het doen kamperen, is aldaar slechts eene voorhoede van Kozakken geplaatst. Het hoofdcorps ligt in de dorpen tusschen Aleschki en en Perekop en staat in verbinding met de grenadiers van den generaal Plantn, die de onder zijne bevelen staande troepen tot aan Baktschisarai geposteerd heeft. Buitendien meldt men, dat prins Gortschakoff zijn hoofdkwartier van de hoogte van Baktschisarai heeft verplaatst.

— Het Russisch gezinde dagblad *le Nord* zegt een brief uit het hoofdkwartier van prins Gortschakoff van 20 Oct. ontvangen te hebben, waarin onder anderen de volgende bijzonderheden voorkomen. Men was verwonderd geweest in de Vestersche dagbladen te lezen, dat het Russische legerer over dacht om de Krim te verlaten, daar hiervan geenerlei sprake geweest was, evenmin als om de Noordzijde te verlaten, welke de baai derwijze beheerscht, dat de schepen der geälliëerden daarin nog niet hebben kunnen doordringen. Zij bezitten er slechts eene enkele sloep, met toestemming van den Russischen generaal, die er ook eene houdt, en welke beide tot parlementairen dienen. De Severnaya beheerscht ook de stad Sebastopol en men ziet al wat er voorvalt, hetwek juist niet veel is, daar de geallieerden er zich bijna niet wagen. Alle dagen maakt men gevangenen in het dal van den Opper-Belbek; het zijn meerendeels Fransche stroopers. Ook deserteren velen van het vreemden-legioen. De Duitschers klagen, dat zij misleid zijn geworden, dat zij zich verbonden hadden om naar Afrika te gaan en niet om de Russen te bestrijden, voor welke zij sympathie gevoelen; zij willen geen overloopers genoemd worden, en maken aanspraak op den titel van vrijwilligers. Een Fransch kolonel, die gevangen genomen was, een overlooper van zijne natie ziende, deed hem scherpe verwijtingen, waarop deze antwoordde: vergeef mij, kolonel, ik heb mijne eigene denkwijze gevolgd en van vaandel verwisseld even als de conneable van Bourbon, de generaal Moreau en zoo vele anderen gedaan hebben. De kolonel zeide, dat hij te wijs was voor een soldaat, dat hij een socialist moet zijn. De overlooper wierp deze beschuldiging van zich af en bleef bij zijn gevoelen. Dit tooneel verweke algemeen gelach onder de omstanders. Bovendien zoude deze brief ten volle bevestigen, hetgeen bij herhaling van de Russische zijde verzekerd wordt, aangaande den overvloed van voedsel voor den soldaat en de massa proviand, die aanwezig is. De generaals graven Razewuse, Benkendorff en Stakelberg waren in den laatsten tijd aangekomen, maar hun verblijf bij het leger zoude niet lang duren.

— Een brief uit Berlijn meldt, dat, ofschoon de gevoelens der Russische staatlieden verdeeld zijn omtrent de kwestie van vrede of orlog, het zeker schijnt, dat de keizer en zijne meest invloedrijke raadslieden gestemd zijn, voor het voortzetten van den oorlog tot het uiterste. Zij beweren, dat Rusland onmogelijk eenen vrede kan sluiten onder de tegenwoordige omstandigheden, na de reeks van nederlagen, die het ondergaan heeft; Rusland zoude evenwel geneigd zijn aan de Weener voorstellen gehoor te geven en zijne veroveringsplannen voor lang vaarwel te zeggen, zoo het slechts op zijne tegenstanders eenig voordeel mogt behaald hebben, hetwelk de bijna geheel verdwenen roem zijner wapenen eenigzins verhief. Het is onbegrijpelijk met hoe diepe verachting Rusland bezield is ten aanzien van Turkye en eenige harer bondgenooten. Daarom ook heeft het Rusland nog meer gegriefd, dat het op zoo gevoelige wijze bij Silistria Kertch en Kars het hoofd heeft gestooten, nog meer dan door het verlies van Sebastopol, omdat deze laatste overwinning voornamelijk behaald is door de Franschen. De Russische natie verbeeldt zich, dat de Franschen betere soldaten zijn, en dat zij alleen waardig zijn zich met de Russen te meten. Maar zich overwonnen te zien door die verachtelijke Engelsche kooplieden, die domme Turken en die Sardinische opsnijders (zoo betitelt men te St. Petersburg de bondgenooten van Frankrijk, dit is niet uit te staan; dan nog liever den oorlog te voeren tot den laatsten roebel. En toch heeft Rusland reeds ontzettend geleden door de laatste veldtogten: het heeft er 350.000 man, de bloem zijner bevolking, een aanzienlijk materieel, ontzagchelijke kapitalen en allergewigtigste militaire positiën bij verloren. Het geld is in zijne provinciën bijna geheel verdwenen, zijn crediet uitgeput, zijn papieren geld tot den rang van de republikeinsche assignatiën gezonken en zijn zeehandel vernield. Wel is waar maakt men veel ophef van het millioen soldaten, die Rusland in reserve heeft, maar de warheid is, dat dit millioen soldaten weinig te vreezen is; omdat het bestaat uit slecht gewapende recruten, welke nog veel te leeren hebben; een Fransch soldaat wordt in weinige weken gevormd, jaren zijn noodig om een Russisch soldaat bekwaam te maken het veld te houden, en de czaar heeft zijne beste troepen, zijne bekwaamste officieren verloren. De reserve komt met moeite bijeen onder officieren, die niet voor hunne taak berekend zijn, en deze massa's menschen, hoe dapper ook, zullen blootgesteld zijn aan nog vreeselijker nederlagen dan de moedige verdedigers van Sebastopol reeds ondergaan hebben.

— In een Weener blad las men dezer dagen het volgende, in zwarte randen omvatte, doodberigt:

»Het heeft den Heere behaagd onze eenig geliefde, teeder verzorgde dochter en zuster, de bloeijende Zwarte Zee-vloot, uit dit oppervlakkig bestaan naar eene andere grondelooze wereld af te roepen. Hare laatste uitgang was het bekende bal bij Sinope, waar zij zonder moeite groote veroveringen maakte en alles in vuur en vlam zette. Sedert dien tijd was zij lijdende en havenlegerig. Nu en dan schoot haar iets in de zijde en zij leed groote smarten. Eindelijk bekwam zij eene vrijwillige waterzucht, waarbij zich een brand paarde, welke aan haar treurig leven een spoedig einde maakte. Haar te Kroonstadt vertoevende zuster Baltica, verkeert helaas! eveneens in slechten toestand, en is niet in staat hare vertrekken te verlaten. De wreede staatkunde wilde, dat de beide zusters, die het innigste verlangen koesterden om elkander de hand te reiken, zich nooit zouden zien. Maar hetzelfde lot vereenigde hare gevoelens ook in de verte. Moge het water haar ligt zijn! De onmondige nakomelingen van haar, die reeds verdwenen is, welke zich te Nicolajeff bevinden, worden aan de liefderijke deelneming van alle vrienden in Rusland, Pruissen en Duitschland aanbevolen!

Om iets meer deelneming verzoeken

de ontroostbare nageblevenen.

— Uit St. Petersburg wordt langs telegrafischen weg berigt, dat in eene bij den grootvorst Nicolaas plaats gehad hebbende vergadering, welke ook door de generaals Dehn, Todtleden en Melnikow werd bijgewoond, het plan tot bevestiging van St. Petersburg rijpelijk in overweging is genomen.

SPANJE.

In Spanje blijft de toestand steeds bedenkelijk. De beraadslaging in de cortes over de constitutie is ten einde gebragt. Het ministerie heeft in allen deele de overhand behouden. De Carlistische benden delven overal het onderspit, rust heerscht allerwege in het land.

— Men verneemt dat lord Howden, de Engelsche gezant te Madrid, aan het Spaansche gouvernement eene nota zijner regering heeft ter hand gesteld, waarin geprotesteerd wordt tegen de benoeming van zekeren Domingo Moostich tot gouverneur van Fernando Po, en waarin Engeland zegt, dat eiland als een slavendepot te zullen beschouwen, indien de maatregel, waarover het klaagt, niet wordt ingetrokken. De reden van dit protest moet daarin gezocht worden, dat genoemde Domingo Moostich vroeger op uitgebreide schaal den slavenhandel heeft uitgeoefend, en buitendien geïnteresseerd is bij een te Barcelona te huis behoorend vaartuig, dat onlangs door Engelsche kruisers is aangehouden, als verdacht van handel in slaven te drijven. De eigenaren van dit vaartuig hebben van hunne zijde mede klagten bij hunne regering ingediend, welke op een en ander nog niet schijnt geantwoord te hebben.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 1 Dec. Voor Koffij heeft zich kort na het vertrek der vorige mail de kooplust verlevendigd; Java soorten waren al spoedig tot veilingsprijzen niet meer te vinden en men betaalde voor de goed ordinaire soorten ½ c. avans. De willige stemming heeft sedert verderen voortgang gemaakt en tot steeds stijgende prijzen hadden zeer belangrijke omzettingen plaats, zoowel voor speculatie als uitvoer. Goed ordinair is op 34 c. geklommen en ofschoon het in de laatste dagen niet meer zoo geanimeerd was, souteneerde zich het artikel vast en vond het weinige, dat van ordinaire Javaceelen iets onder 34 c. voorkwam, grif nemers.

Thee. Ten gevolge van de rijzing te Londen heeft zich voor dit artikel tot verhoogde prijzen meer kooplust geopenbaard; deze verbetering deed zich duidelijk kennen in eene gehouden veiling van 640/4 k. ord. Congo, welke grif koopers vonden tot 76 à 78 c. In de tweede hand had tot verhoogde prijzen een vrij levendige omzet plaats. Later is het op de lagere berigten van Londen weder stil geworden en is het artikel tot vorige prijzen gemakkelijk te koop,

Suiker. Door voortdurende kooplust, hoofdzakelijk ter verzending, heeft de rijzing der prijzen op nieuw belangrijke vorderingen gemaakt, doch daar de eerste hand van allen voorraad ontbloot was bepaalden zich de omzettingen tot terugkoopen uit de tweede hand waarin eenige partijtjes verkocht werden van *f* 5 tot *f* 8 boven de veilingsprijzen van September, waartoe weldra niet meer te vinden was. De eerste hand blijft geheel zonder voorraad. De afloop der in de vorige maand door de N. H. M. gehouden veiling, waarin alles dooreen *f* 8 boven de veilingsprijzen van September is verkocht geworden, bragt geene beduidende verandering teweeg. In de laatste 14 dagen is niets in het artikel omgegaan, zoodat de laatst besteedde prijzen als de nominale waarde zijn aan te nemen.

Rijst. Ofschoon het artikel meer gevraagd was, hadden in de eerste hand geene verkoopen plaats, en bepaalde zich de omgang tot de tweede hand en meest tot de gepelde soorten; voornamelijk was gepelde Aracan op levering gevraagd, waarvoor laatstelijk *f* 11⅝, betaald werd; ongep. Aracan steeg van *f* 8½ op *f* 9¼. Van Java en andere soorten is bijna geen voorraad. De voorraad alhier op ult. November in de eerste hand bedroeg gedurende de laatste 5 jaren.

1855.	1854.	1853.	1852.	1851.
12,900 bn.	10,600 bn.	12,800 bn.	52,000 bn.	36,600 bn.
— vn.	— vn.	— vn.	200 vn.	330 vn.

Specerijen. Notenmuscaat heeft meer kooplust gevonden; hetgeen nog tot veilingsprijzen te vinden was, werd spoedig opgeruimd en daarna betaalde men een klein avans. Men noteert thans No. 1 155 c.; No. 2 146 c.; waartoe echter weinig verkoopers schijnen te zijn. Foelie werd tot veilingsprijzen gedaan en wordt thans op 145 à 148 c. gehouden. Nagelen stil maar vast op 39 à 40 c. Java Kaneel voortdurend met eenige vraag. Men vordert 5 c. avans op de veilingsprijzen; N°. 2 wordt thans genoteerd op 75 c., No. 3, 70 à 72 c.

Indigo. Het artikel heeft meer kooplust gevonden en al hetgeen in de eerste hand voorkwam, is weggekocht; de nieuwe particuliere partijtjes zijn nog niet aan de markt.

Banca Tin. Nadat 2 à 300 blokken tot *f* 72½ verhandeld waren, werd *f* 73 vergeefs geboden. De houders schenen daarna meer geretireerd en verhoogden hunne prijsvorderingen op *f* 74½, welken prijs men voor co. 900 blokken besteed heeft. In de laatste acht dagen is niets in het artikel omgegaan.

Huiden. Op 13 dezer zullen door de N. H. M. bij inschrijving worden aangeboden 4000 st. Oost-Indie., 242 buffel en 76 dito, benevens 847 buffelhoorns en 379 dito dito, per *Resident van Son* aangevoerd.

Droogerijen. Campher stil maar vast op prijs. Chineesche 57 c. Japansche 60 c. Tamarinde. Eene kleine partij werd à *f* 11 verkocht, waartoe aan de markt blijft. Cubeben schaarsch en onder 75 c. niet te koopen, zeilende zoude men lager terugt kunnen komen. Lange Peper op 24 à 25 c. gehouden, maar men is ongenegen die prijzen in te willigen. Rad. Galanga tot *f* 18 afgegeven, nu weder *f* 18½ gehouden.

Staranijs nominaal 54 à 55 c. Cassia Lignea bedong aanvankelijk 72 C., thans blijft tot die prijs vergeefsch geboden, per Ludomille worden 1500 kist van Canton gewacht. Cassia Lignea Vera 374 pakken A. P. per *Julie* aangebragt, zijn à 24 c. afgedaan. Die prijs is verder bij partij niet te bedingen. Tigablas 25 à 30 c. naar kwaliteit. Flor Cassia nominaal 100 c. Oleum Cassiae, flaauw en tot *f* 7¾ à 7½ aangeboden. Oleum Cajaputi zonde *f* 2⅝, bedingen. Gum Damar stil, de prijs nominaal 37 à 38 c. Gum Elastiek. is aanzienlijk in prijs teruggegaan en tot *f* 38 losgelaten. Tot dien prijs zoude verder te koop zijn, maar voor het oogenblik zijn geene koopers. dan tot op nieuw verlaagden prijs. Gutta Percha. circa 6000 ko., per *d'Elmina* aangebragt, zijn tot geheimen prijs verkocht. Tot 60 c. blijft mooije kwaliteit aan de markt. Gum Benzoë. Er werd op speculatie eene partij van 23 kisten afgedaan; als 15 kistj. prima à 130 c. en 8 kistjes zeer mooije secunda 114 c. Bindrotting bij particulieren zonder aanvoeren. Afdoeningen handen niet plaats, door het ver gevorderde saizoen is de vraag verminderd. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 64,541 bossen en bij particulieren alhier 3.015 bossen.

Rotterdam 7 Dec. Ofschoon het gedurende de laatste acht dagen zeer stil is hebben de prijzen zich vrij wel staande gehouden. Koffij wordt bijna niet aangeboden, en zoo men goed ord. Java pr. ceel zoekt, moet men meestal 34 c. besteden; hetgeen nu en dan tot lager prijs gepresenteerd wordt is doorgaans inferieur of onzuiver van smaak. — Thee stil; op 12 dezer komen 336/4 k. Congo in veiling. — Ruwe Suiker wegens gebrek aan disponibele partijen zonder omzet, eigenaars zouden echter, om te kunnen verkoopen, vrij belangrijk beneden de laatste veilingsprijzen moeten loslaten, — Rijst stil; ongepelde soorten ontbreken en gepelde genieten voor het moment ook weinig vraag; men noteert gep. Tafelrijst *f* 18; Java Voorloop *f* 15 à 16; gep. Java *f* 13 à 14; Araken Verloop *f* 12½ à 13; gep. Aracan *f* 11½. — Fijne Specerijen zijn op veilingsprijzen gezocht; doch worden op 2 c. avans gehouden. — Java Indigo zeer vast; de laatste particuliere aanvoeren zijn meest opgeruimd met 15 à 20 c. avans op de Septemberveiling. — Banca Tin, nadat ca. 300 blokken tot *f* 74¼ à *f* 74½ gedaan zijn, heeft men heden 600 blokken à *f* 75 verhandeld.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Januarij. 20	Engelsch	Jamei	A. Ellis.	Tasmania	2? Dec.	Soerabaya.
» —	Nederlandsch	Willebrordus.	S. Douwes de Boer	Batavia.	1? Jan.	Tjilatjap.
» 21	»	Minister Pahud	Peil.	»	2? »	Rotterdam.
» —	»	Schoonverbond.	J. Veenstra.	»	2? »	Amsterdam.
» 22	Zweedsch	Beatrice.		»	2? »	»
» 25	Amerikaansch.	Jenny Whalen.	W. Maish.	Manilla.	? »	Pais Haven,
» 26	Hamburgsch	Rio de Janeiro.	M. H. Kölln	Hamburg	2? Sept.	Singapore.
» —	Amerik.	Challenger	W. B. Burgefs.	Whampoa	1. Jan.	London.
» 27	Nederlandsch	Julie Claire.	A. van Oosterroom	Batavia.	2 »	Amsterdam.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
Januarij. 26	Nederlandsch	bark	Maria Anna	Verschuur	Rotterdam	10 Sept.	van Ommeren, Rueb en co.
» —	Nederl Indisch	»	Naga Laut	Wentholt	Samarang	17 Jan	John, Pryce en co.
» 28	» »	bark	Kim Tiangtay.	Goey Potjoan	Cheribon		B. J. Jacobs.
» 29	Engelsch	»	Richard Thornton	Dallas	Londen.		Martin, Dyce en co.
» —	Nederl. Indisch	»	Djenoer.		Banjermasing.		B. J. Jacobs.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Januarij. 27	Nederl Indisch	stooms.	Banda.	C. C. L. Neyts.	Sam. en Soer.
» —	» »	»	Macasser.	F. H. Schmidt.	Padang.
» —	Nederlandsch	bark	Alida Willemina	G. E. Doornbos	Nederland.
» —	»	»	Christian Huigens	A. J. Ihlower	Samarang en Soerabaya.
» 28	»	»	Salatiga	Bezier	Soerabaya.
» —	Nederl. Indisch	»	Hokseng	The Tjiangseng	»
» 29	» »	schip	Emoy.	Barneveld.	»
» —	» »	stooms.	Koningin der Nederlanden	J. Prins.	Samarang.
» 30	Nederlandsch	bark	Louisa Jacoba Johanna	Deurholst	Nederland via Samarang.
» —	Engelsch	»	James Lumsden	Wilson	Singapore.

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	fregat	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonk.	Rotterdam	Haager en Schuurman.
» Ind.	bark	Generaal Michiels *	D. de Wilde	Amsterdam	»
»	schoen.	Henriette en Cornelia.	Hartmans.		»
»	bark	Eva Johanna *.	de Boer.	Rotterdam	»
»	bark	Zeenimph.	J. W. J. Witsen Elias	Amsterdam.	»
»	fregat	Princes Amalia *	van Rhyn van Alkemade	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	bark	Kemanglen.	H. H. Smit	Samarang en Soerabaya	»
»	bark	Vrienden Trouw *	D. Grevelink	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»	schip	Prins Maurits *.	J. J. Bart		»
»	bark	Twee Jeannes	Noordziek	Nederland	Tiedeman en van der Burg.
»	schip	Nederland.	P. Huidekoper.	Cheribon.	»
»	schip	Princes Marianne *.	F. Rietmeyer.	Samarang.	Reynst en Vinju.
»	bark	Maria Anna *.	J. Verschuur	Rotterdam	van Ommeren, Rueb en co.
Nederl. Indisch	»	Ellen	J. Winter.	Samarang	John, Pryce en co.
» »	»	Naga Laut.	F. A. P. Wentholt	Samarang.	»
» »	»	Fathool Hair *.	Said Juffrie	Cheribon	B. J. Jacobs.
» »	»	Kim Tiantay.	Goey Potjoan.	Palembang	»
» »	bark	Fulkus So-oot *	Sech Almanie	Rembang Soer. en Molukko	»
» »	bark	El Ijeser *	Said Salim.	Samarang.	»
» »	»	Segaffy. *	Sech Drahim.		D. N. Buys en co.
» »	»	Aderaak *	Hadjie Mohamad		»
» »	brak	Atiat Ulbarie*	Sech Matrap.	Soerabaya.	»
» »	»	So-ootban *	Sech Banseer	»	»
» »	»	Jane Serina *	C. Brodie	»	Adam en co.
Amerikaansch.	bark	Dolphin *.	Hoyt.		Paine, Stricker en co.
»	schip	Escort *	N. Schebijl.	Boston.	»
Hamburg	bark	Malvina Vidal *.	C. Jachtman	Nederland	Metzendorff, Wiimans en co.
»	»	Pathfinder. *	Ahlman		Dummler en co.
Zweedsch	bark	Amalia Maria *	Sweerdsen.	Zweden	Busing, Schröder en co.
»	»	Atalante *.	Sohlberg.	Zweden	»
»	brik	Sydpolen *.	Södenberg.	Stockholm via Soerabaya.	G. Suermondt en co.
Engelsch	»	Richard Thornton *.	Dallas.	Londen.	Martin, Dyce en co.
»	schoen.	Siren *	J. Eves.		[illegible]

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan. 17	Ned.	bark Hendrika.	L. G. Verbeek.	Batavia.
» —	N. I.	stooms. Banda.	C. C. Neyts	Soerabaya.
» 19	»	bark Atiat Ulmaulah.	Goestie Tasim.	Batavia.
» 23	»	brik Fieda Rachman.	Sech Bilfagie	Cheribon.
» 24	»	bark Nawan Eljoesoor	J. C. Monteiro.	Batavia.

Vertrokken Scheen van *Samarang.*

Datum.	Vlag.	Namen der Scepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan. 18	N. I.	bark Bientang Arum	S. van Hulstyn	Makassar.
» 19	»	stooms. Banda.	C. C. Neyts	Batavia.
» 20	»	bark Naim Balgyt	Sech Bawaris.	Singapore.
» 23	Ned.	bark Hendrika.	L. G. Verbeek.	Soerabaya.
» —	N. I.	» Goestie Tasi	Atiat Ulmaulah.	»

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	bark	Fieda Rachman.	Sech Bilfagie.		Gezagvoerder.
» »	bark	Fathal Hair.	Sech Bahaloan.	Singapore.	»
» »	»	Lachmadie	Sech Segaf.		»
» »	»	Nawan Eljoesoor.	C. Monteiro		»
» »	schoen.	Djeilanie	Anakoda Moeda.	Sumbawa.	»
Nederlandsch	bark	Laurentius en Emelia.	A. Knappert	Nederland via Soerabaya.	Dorrepaal en co.
Engelsch	schip	Geertruida.	J. C. Lebert.		Gezagvoerder.
»	schoen.	Opuim	Cex Choan		Gezagvoerder.

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan. 18	Ned.	bark Hendrina.	C. M. Pompe.	Pasoeroean.
» 19	»	schip Elisabeth.	H. F. Klok.	Batavia.
» —	Z. M.	fregat Prins Fred. d. Nederl.	k. t/z. Houckgee.	Pasoeroean.
» —	»	stooms. Celebes.	lt. t/z. 1 k. de Man	»
» 20	N. I.	bark Fathool Joesoor.	Said Baceseer.	Batavia.
» —	»	brik So-ootdin	Sech Baoeseer.	»
» 21	Ned.	bark Menado.	B. J. Schipper.	Banjermaas.
» —	N. I.	schoener Carolina.	Pa Jattie	Probolingo.
» —	Ned.	bark Provincie Drenthe.	H. Beckering.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan. 19	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.
» —	»	» Krabbe	Mardam	»
» —	»	bark Hing Goan	Maas Tayeep.	Grissee.
» —	»	Dennok Bientang Bedjoe.	Lim Pik I.	»
» 20	Ned.	bark Schelde	van Reede.	Nederland.
» —	»	» Loopuyt	Boumeester	»
» —	»	schip Elisabeth Antonia	J. Jansen	Ned. v. Prob.
» —	»	» Europa	H. Poort	Ned. v. Pas.
» —	»	bark Maria Adriana	S. van der Held	Rotterdam.
» —	N. I.	stooms. Macasser	F. H. Schmidt.	Batavia.
» 21	Ned.	bark Maria Agnes	H. de Bos.	Amsterdam.
» —	»	» Cornelia	J. B. Jaskie.	Nederland.
» 22	Z. M.	korvet van Speijk.	t. lt. t/z. C. dit Dupiekart.	»
» —	»	stooms. Celebes.	lt. t/z. 1 k. de Man	K. o. d. O

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Constantia	C. J. Kaleshoek.	Nederland	Ruyl, Cramer en co.
»	»	Waterloo	D. Duinker	»	»
»	bark	Castor	P. Esing	»	van Leeuwen en co.
»	schip	Zalt Bommel.	C. J. Juta	»	van Eck en co.
»	»	Lucia Maria	G. Pipineau	»	P. Kervel en co.
»	»	Willem Eggerts	H. Faber	»	Ruyl, Cramer en co.
»	»	Sonburg.	H Evers	»	van Leeuwen en co.
»	»	Johanna en Geertruida.	H. Flens	»	Ruyl, Cramer en co.
Nederl. Indisch	bark	Fathool Wahap	Sech Abd. Biljoen	Banjermassing	Sech Hasan bin Smeer.
» »	»	Banka	G. Schuit	Molukkos	Said Jafar Segaf.
» »	»	Indramayoe.	Sech bin Oen.	»	Gezagvoerder.
Amerikaansch.	»	Brothers	R Crowell.	Nederland	Adam en co.

Berigt aan Zeevarenden.

De commissie tot verbetering der Indische zeekaarten brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de gezagvoerder *J. W. Noordsiek*, van het Nederlandsche barkschip *Twee Jeanne's* rapporteert, onlangs eene gevaarlijke coraaldroogte ontdekt te hebben in de nabijheid van de N. O. kust van Banca.

Toen de branding op bedoelde bank W. N. W. op 1/4 mijl afstand gepeild werd, peilde men aan boord, met het miswijzend kompas:

G. Pading	7	5o O.
Boekit Gebang	7	6o W.
G. Tanjong Salinta	7	67o W.
G. *Riah*	7	70o W.

Men zond de sloep om het gevaar te onderzoeken en bevond, niet verre ten Oosten van dedroogte, 17 vademen; digter bij dezelve 4 1/2 vadem, en nagenoeg in de branding 7 voeten water. De *Noordsiek* vermeent, dat er nog minder diepte op de bank staat, het lood is, vermits, hoewel de zee vrij effen was, eene hevige branding het gevaar bedekte. Men kon echter geene punten van koraal boven water zien uitsteken.

De strekking der droogte is meest N. W. en Z. O., ter lengte van 2 of 3 scheepslengten.

Volgens bovenstaande peilingen is de ligging van het gevaar ongeveer 2o 2 1/2 Z. Br. en 106o37 O. L. Greenwich.

De Schout bij-Nacht, Pr[...]
Commissie tot verbeter[...]
Indische Zeek[...]
J. F. D. BOU[...]

BATAVIA,
den 26sten Januarij 1856.

AANGEKOMEN PASSAGIERS

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden:* de g[...] van Timor. — *de Bisschop.* — *Tissot.* — de heeren *de L[...]* *Zimmerman.* — *Loudon.* — *Laugier.* — *Ellis.* — *Euro[...]* *Vries.* — *B. J. Weimar.* — *Thierens.* — *Jileken.* — 9 europ[...] zen. — Z. M. troepen.

Met de Ned. bark *Naga Laut:* de heer *Eyken.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Banda:* de heeren *W. F. A. Cores d[...]* — *T. van Delden.* — lt. t/z. 1. k. *A. D. S. Clarkson.* — lt[...] *H. Uhlenbeck.* — adj adm. *J. H. C. ten Hoove.* — ingen. *Lanschot Hubrucht.* — 1 lt. *List.* — 2 lt. *Gokne.* — aspir[...] meester *van Bloemen Waanders.* — Z. M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Macasser:* de heeren *A. J. van Dyk[...]* *J. Schram* en *echtgenoot.* — lt. t/z. *H. A. Modderman.* — onde[...] 1 k. Vemer, *echtgenoot.* en *kinderen.* — Z. M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden:* de heeren *C. van Bronckhorst* en *B. J. Weimar.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 17 *tot en met den* 22 *Jan.*, 1856.

AANVOER.

Van Singapore en Riouw per ned. ind. schip *Aderaak*, ge[z.] Hadjie Mohamad Said.

van Riouw.

260 pic. gambier. *Troeno en Hadjie Amat.*
$136^{80}/_{100}$ pic. gutta percha. *Gezagv.*

van Singapore.

2407 bund. aardewerken. *Keng Tjiauw.*
2 pakk. was. *Said alie bin Hoessin.*
90 pakk. paijongs. *Sech said Basindiet.*
7 ks. lijnwaden. *Said Mohamad Segaf.*
7 krandj. medicijn. 10 vs. geeloker. 1 kt. was. 10 corg. madr[...] zen. 15 ps. zijde hoofdbanden. $15^{10}/_{12}$ doz. arab mutzen. 4 [...] gouddraad. 3 corg. zijde slendangs. 11 ps. do. ginghams. 2[...] ruikende-olie. 45 corg. beng. chitzen. 15 ps. madr. tapijten. [...] *alie bin Hoessin.*
2 bn. manufact. 27 zakk. assephelida. *Sech said Basendiet.*
3 bn. chitzen. 1 pak madr. spreijen. 3 pakk. was. 7 do. inl. [...] cijnen. 1 do. geeloker. *Sech alie bin Hoessin bin Brik.*
2 ks. chin. ruwe zijde *Said abd. Rachman Alhabassij.*
10 ks. cassia lignea. 27 zakk. cutch. *Metzendorff Wilmans en [co.]*
38 kn. 7 zakk. en 1 krandj. div. koopmanschappen. *Order.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Sidien.

300 zakk. rijst. *Keng Boen.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Sahiman.

200 zakk. rijst. *Sim Bian.*

Van Bank per praauw sampang gez. Barnie.

1?0 pic. rijst. *Seng Bo.*

Van Tjelientjin per [illegible] gez. Nata.

200 pic. rijst. *Assam.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Nazat.

280 pic. rijst. *Lim Gam.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Ariepoedien.

160 pic. rijst. 15 ps. buffelhuiden. *Tan Songie.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Dersa.

200 pic. rijst. *van Motman.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Kagiel.

180 pic. rijst. *Lim Gam.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Katam.

190 pic. rijst. *van Motman.*

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip *Alida Willemina*, gez. Doornbos. agt. Paine Stricker en co.

3 ks. gereedschappen. *Aan boord gebleven lading v. Nederland.*
3670 pic. koffij. 150 do. tin. 60 do. rotting. *N. H. M.*
35 ks. kop. duiten. *alg. Pakhuismeester.*

Naar Nederland via Cheribon per ned. schip *Gertruda*, gez. J. Lourens. agt. Reijnst en Vinju.

Lading voor Nederland.

1000 pic. koffij. 600 do. tin. 80 do. rotting. *N. H. M.*
61 ks. kop. duiten. *Gouvernement.*

Lading voor Cheribon.

1 kt. zilverwerk. 1 do. kleedingstukken. *Agenten.*
12 md. min. water. 2 kn. provisien. 1 do. eau de cologne. 1 [...] tricots. 1 do. glaswerk. 1 do. schilderijen. *v. Kleeff en co.*
10 coll. provisien. *Pesch.*
1 kt. damarstof en div. goederen. 2 fleschen rozenwater. *Badie[...]*
8 coll. milit. goederen. 8 kn. zilv. munt. *Gouvernement.*

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Hamadanij*, gez. Young.

16 trossen touwwerk. 20 kn. wijn. 1 tromm. kleinigheden. (1[...] kn. bier. 40 do. bitter. 2 do. rhijnwijn. 12/2 fl. likeur. 1 kt. [...] ter. uit het entrep. 1 kt. regaal. *Haager en Schuurman.*
4 kn. indiennes. 1 do. ijzerwerk. 1 baaltje moltondekens. 1 kt. g[oud] en zilverdraad. 1 pakje monsters. *B. v. Leeuwen en co.*
7 kn. ijzeren suikervormen. *Reijnst en Vinju.*
10 kn. zeep. 100 ks. amandelen. *B. [illegible] en co.*
10 doz. schoppen. *Hunter Houghton en co.*
10 ks. glazenpannen. *Plump.*
2/4 pijp. madera. *Metzendorff Wilmans en co.*
3000 ps. vloersteenen. *D. N. Buijs en co.*
150 ks. wijn. 1 do. glaswerk. 5 krandj. aardewerk. 2 kn. pap[...] 1 bl. woll. goederen. *Bahre en Kinder.*
5 vn. meel. 1 rol matten. 1 tromm. kleedingstukken. 124 ks. w[ijn] *Vaupel en co.*
14 ks. gedr. vruchten. *Jacometti en co.*
10 bn. touwwerk. 1 bl. leder. 96 ps. riemen. 6 ijzeren blokken. 1 ks. wijn. *Hughan.*
6000 ps. goenie-zakken. *Busing Schröder en co.*
129 vs. boter. 98 do. loodwit. 128 kn. madapoll. 8 bn. calicots. [...] kn. calicots. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 kn. kramerijen. 315 do. wijn. 11 do. provisien, 2 do. glasw[erk] *Bahre en Kinder.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING